

DÉLMAGYARORSZÁG

Előfizetési árak:

Egész évre - - 360 K | Negyed évre - - 90 K
Félévre - - 180 K | Egy hónapra - - 30 K
Egyes szám ára 1.50 K. Pályaudvarokon 2 K

POLITIKAI NAPILAP.

Lapvezér:
nagyatádi **Szabó István**, földm. miniszter.
Főmunkatárs: **Tankovits János**, nemzetgy. képviselő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.
Telefon: 114. — Nyomda: 110.
Hirdetések milliméter árszámítással

Kisgazdák!

Földművesek!

Minden hazája és saját maga sorsát szíven viselő földműves és kisgazda kötelessége a május tizediki gyűlésen megjelenni.

Szabadforgalmat!

A napokban megjelent kormányrendelet a gabonának azt a részét, amely az adógabonán és az elszámoltatás során közcélokra igénybevett készleten felül még a termelők birtokában maradt, szabaddá tette. A gabona összevásárlását a hivatásos gabonakereskedők fogják végezni, de az összegyűjtött gabonát tartoznak a kormány által az összegyűjtéssel megbízott „Futura” Magyar Szövetkezetek Központi Áruforgalmi Rt.-nek megállapított áron a közellátás céljára átadni.

Bár ez az intézkedés egy lépéssel közelebb hoz bennünket a termelő és fogyasztó által egyaránt óhajtott szabadforgalomhoz, mégis a rendelet valójában nem jelent egyebet az eddigi 500, illetve 800 koronás buzaárnak 1300 koronára történt felemelésénél. Szabadforgalomról beszélni sem lehet, mert hiszen a termelő csak a vásárlással megbízott kereskedőnek adhatja el gabonáját, viszont a kereskedő tulajdonképpen csak összegyűjtést, nem pedig kereskedést végez. A fogyasztó továbbra is ép úgy meg van fosztva azon jogától, hogy szükségletét saját maga szerezze be, mint eddig, mert gabonavásárlási jogosultsága egyáltalán nincsen. A rendelet kibocsátásával a kormánynak nem is a szabadforgalom visszaállítása volt a célja, hanem a közellátás részére még hiányzó gabonának rekvirálás elkerülésével belföldön való biztosítása.

Az ellátatlanokról természetesen gondoskodni kell és mi is helyesnek tartjuk, hogy a kormány a gazdasági év végéig szükséges gabona beszerzéséről gondoskodik. Nem helyeselhetjük azonban az olyan intézkedést, amely a hazafias kötelességet szem előtt tartó, jóhiszemű gazdaközönsséggel szemben a kibuvókat és a spekulánsokat kedvezményben részesíti. Mert mi történik? Az, hogy azok a huzódózók, akik a beszolgáltatás alól minden ravaszsággal és körmönfont ürügyekkel kivonták magukat, most 1300 koronát kapnak búzájukért az államtól, míg azok, akik becsületesen és jóhiszeműen siettek felajánlani gabonájukat a közellátás részére, 500 illetve 800 koronát kaptak. Ezek is tisztában voltak vele, hogy az 500 koronás ár az akkori világpiaci árnak csak $\frac{1}{8}$ -át teszi és azt is tudták, hogy ezzel szemben nekik a szükséges gazdasági cikkeket világpiaci áron kell beszerezniök, de szem előtt tartották az ellátatlanok és az ország helyzetét. Hazafias kötelességnek tartották az adógabona beszolgáltatását és ezzel olyan terhet viseltek, ami messze túlhaladja a leg súlyosabb adóterheket is. A legnagyobb igazságtalanság tehát az adózók egyik részét ezzel a súlyos adóval megterhelni, másokat pedig mentesíteni alóla.

A termelő 6 éven át viselték ezt az egyoldalú adózást, türték a folytonos zaklatást és kíméletlen rekvirálást. Belenyugodtak a

háboru alatt mindebbé, mert az ország érdeke így kívánta, de most már, $2\frac{1}{2}$ évvel a háboru után, erre nincs szükség. Teljesen jogos és érthető ezért a termelők elkeseredése a szabadforgalom korlátozása és az egyoldalú adózás miatt. Megérthető az is, hogy egyrésztük vonakodott az adógabonát beszovalgatni, amikor tisztában volt azzal, hogy az 500 koronás buza világpiaci értéke 3000—4000 korona és amikor a kormány ennek az árát a köz érdekében annyira lecsorította, ugyanakkor a termelés folytatásához szükséges javaknak ily módon való beszerzéséről nem gondoskodott. Érthető tehát egyes termelők vonakodása, de nem menthető a kormány intézkedése, mert amilyen igazságtalan volt az adógabona, tehát ezen egyoldalú és legsúlyosabb adó kivétele és behajtása azáltal, hogy csak egyik társadalmi osztály viselte, ép olyan igazságtalan, hogy maguk a termelők sem egyenlő arányban viselik.

De nemcsak a gabonaforgalom megkötése, hanem az állatkivitel megtiltása is rendkívül súlyosan érinti a gazdasági életet. Mi szükség van például a ló kivitel megakadályozására, amikor lóállományunkban felesleggel rendelkezünk? Nemcsak mezőgazdasági és kereskedelmi, hanem pénzügyi érdekünk is megkívánja, hogy nélkülözhető és fölös termékeinket a külföldi piacon kicseréljük. Ehelyett azonban azt látjuk, hogy a kivitel mesterségesen meg van gátolva s ez által az állatárak egy hónap alatt $\frac{1}{3}$ -ra estek, amiből nemcsak a gazdaközönsségnek, hanem az országnak is tetemes kára van.

Szabadforgalomra van tehát szükség, ne csak az ipari cikkek ára alakuljon a kereslet és kínálat törvénye szerint, hanem a mezőgazdasági termékeké is. Egyaránt érdeke ez egy a termelőnek, mint a fogyasztónak. De érdeke az államnak is, mert szabadforgalom nélkül a tervezett adók behajthatatlanok.

Koronázás Gyulafehérváron.

Szeptember 24-én koronázzák meg a román királyt Erdély királyává.

Bukarest, május 4. A román kormány nagyjelentőségű aktusra készül. Szeptember 24-én proklamációt fog kibocsátani, amelyben kimondja Erdélynek és a Magyarországtól elvett egész területnek Romániával való egyesítését. Ugyancsak szeptember 24-én koronázás lesz Gyulafehérváron, Ferdinándot

és Máriát koronázzák meg, mint az új területek királyát és királynőjét. A román kormány nagy, országos ünnepeket vett tervbe. A koronázási szertartás számára Gyulafehérváron új templomot fognak építeni.

Milliárdos beruházások.

Érdekes ülés a Házban. — Andrássy Angliáról. — Rendbe hozzák a vasutakat.

A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök háromnegyed 11-kor megnyitja. Felolvassák az indítvány- és interpellációs könyvet, az elnök bejelenti, hogy andrássy Kasnya Béla nem nyújtotta be szabályszerűen indítványát, tehát nem tárgyalható. Karafáth Jenő a védjegyek oltalmáról tesz jelentést.

Ezután rátérnek a költségvetés tárgyalására.

Egri Nagy János eredendő bűnnek tartja, hogy a pártvezérek nem tudták megalkotni az egységes pártot. A királykérdés kiélezése árt az országnak. Bűnnek tart minden Habsburgpuccsot, de bűn minden olyan törekvés, amelyet ellenségeink tetszése követ. Másik nagy kérdés a felekezeti kérdés. A jogrendért azok lármáznak a legjobban, akik szabad rombolást akarnak előidézni.

Andrássy Gyula gróf a költségvetés tárgyalásakor a külpolitikai helyzetre óhajt pillantást vetni. Igen örvendetes jelenség,

hogy az angol parlament a trianoni békeszerződés ratifikálásakor Magyarországgal szemben rokonszenvet tanúsított. Az angol kormány ma már egész más hangokat penget, mint ezelőtt egy évvel. A most lefolyt vitában a külügyminiszter egyik államtitkára a szigorú gazdasági tilalmak okát a kisantant érzelmeiben látja. A külügyi államtitkár a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Magyarországról és többek között azt mondta, hogy Magyarország jelenlegi helyzetét a nemzetiségeknek köszönheti. Csak pillanatnyi mámoznak hatása alatt rendült meg az ország egy részének hiúsága, annak tulnyomó része már meg is bánta elkövetett tetteit. Angliával szemben újraéled rokonszenvünk. A határkiigazításról beszél, a költségvetést elfogadja. (Nagy éljenzés, a szónokot számosan üdvözlöik.)

Órffy Imre beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését.

Elnök indítványozza, hogy a Ház legkö-

zelebbi ülését pénteken délelőtt 10 órakor tartsa. A Ház így határoz és tíz perc szünet után rátérnek az interpellációkra.

Pákozdy András a házhelyeket kijelölő bizottság visszaéléseit teszi szóvá és a házhelyekről szóló törvény gyors végrehajtását kéri. De mivel Pákozdy az interpellációt nem terjesztette be írásban, nem adják ki a miniszternek.

Czezlédy Endre a közmunkák fokozása és a munkaalkalmak megteremtése ügyében terjeszt be interpellációt az összkormányhoz.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszol. Kijelenti, hogy a kormány nagy vasuti beruházásokat kíván tenni, amelyre 900 milliót fordítana. A Belgrád—Budapest—Bécs-vonal második vágányának megépítésére 44½ milliót, vasuti állomások építésére 107 milliót, személyzeti és munkástelepek építésére 33 milliót, a vasuti kocsik javítására 60 milliót, a budapesti rendező pályaudvar szabályozására 17½ milliót, egyéb kiadásokra 111 milliót szántak. Több vonalon behozzák a villamosítást. Az állami vasgyárak termelésének fokozására 55 milliót, munkaházak és más beruházásokra 240 milliót szavaznak meg. A posta és távirat nagyarányu fejlesztését is terve vették, így a telefon automata kapcsolására 1 milliárd koronát fordítanak. Az állami hidak fenntartására pedig 16 millió, a közutak fenntartására 30 millió, a budapesti állami hidak javítására pedig 7 millió korona van előirányozva. Kéri válaszában tudomásul vételét.

A Ház tudomásul veszi.

Somogyi István a földbirtokreform végrehajtása, Paczek Géza a hadirokkantak illetékeinek kifizetése ügyében interpellálnak, választ azonban nem kapnak. Letenyei Pál a vidéki földmunkások ügyében a földművelésügyi miniszterhez, Usetty Ferenc a vitéségi érvek póttületek ügyében a honvédelmi miniszterhez interpellál.

Belicska Sándor honvédelmi miniszter kielégítő választ ad, kijelenti, hogy a megfelelő lépéseket már megtette. A Ház a választ tudomásul veszi és az ülés 3 órakor véget ér.

Az ország lakosságának fele ellátatlan.

Budapest, május 4. A gabonaforgalom szabályozására vonatkozó tárgyalásoktól függetlenül megkezdtek az ellátatlanok tüzetesebb megállapításai. Az eddigi megállapítások szerint Csonkamagyarországon közel 3½ millió ellátatlanra lehet számítani. Tehát az ország lakosságának a felét teszi ki azok száma, kiknek ellátásáról a kormány gondoskodik. A közéletmezési miniszteriumnak az az álláspontja, hogy le kell szállítani az őrlési díjakat.

A költségvetési vita szónokai.

Budapest, május 4. A költségvetés vitája csak most kezd kialakulni. Péntektn gróf Apponyi Albert, szombaton Szilágyi Lajos, hétfőn Szerényi József fog beszélni.

Tőzsde.

Budapesti jegyzések: Kereskedelmi Bank 6450, Magyar Hitel 1540, Osztrák Hitel 580, Gizella 1225, Beocsini 3950, Ált. kőszén 5000, Salgó 4925, Urikányi 2650, Ganz 11.450, Lipták 373, Rima 1825, Adria 3700, Déli vasut 980. — Valutazárlat: Napoleon dor 635, angol font 810, dollár 208, francia frank 1700, márka 328, lira 1035, svájci frank 3850, rubel 68, lei 329, szokol 289, koronadinár 610, lengyel márka —.26, bécsi kifizetés —.34½, osztrák korona —.35. Zárlat utáni magánforgalom: dollár 214, márka 324, lei 345, szokol 292.

Zürichben zárlatkor a magyar korona 2.65, osztrák korona —.97, bécsi kifizetés 1.57½ volt.

A gabonaadót a cséplési és őrlési vám szolgáltatja.

Vita a készülő gabonarendeletről.

Budapest, május 4. A kisgazdapártban sokat beszélnek a készülő gabonarendeletről, egyébként a pártokban csönd van. Az egyes hírek szerint a kormány azon kijelentést tette, hogy a gabonából 14%-ot a cséplésnél,

15%-ot pedig az őrlésnél vennének el és ez szolgáltatná a gabonaadót, amelyet a teljes ellátásra szorulóknak részére használnának fel. A kisgazdapártban ezzel szemben erős ellenállás mutatkozik.

A Tisza-pör orvosszakértőinek jelentése.

Tizenhétedik nap. — Tisza vasalónőjének vallomása.

A folytatólagos főtárgyalást dr. Gádó István elnök ½10 órakor megnyitja. Kihallgatják dr. Hazslinszky Hugó rendőrorvost, dr. Lux Sándort és dr. Minnich Károly szakértőt. Minnich kifejtette, hogy a Tisza mellkasát átjáró golyó volt a halálos lövés. A vad védelem intéz kérdéseket az orvosszakértőkhöz. Ebben az ügyben még külön orvosi szakértő van, dr. Némethy Károly, majd meghallgatják a fegyverszakértők jelentését.

Szünet következik, majd dr. Kenyeres Balázs törvényszéki orvosszakértő jelentése után Tisza vasalónőjének, özv. Badits Sán-

dornának kihallgatása következik. Szembe-
sitik a vádlottakkal, de egyiket sem ismeri fel. A vad részéről dr. Szilassy Pál ügyész intéz kérdéseket hozzá. Bemutatják neki a tizenegyes katonatanácsról készült fényképet és Pogány József fényképét, de senkit sem ismer fel. Behoznak egy katonasapkát, Kéri a fejére teszi erősen a szemébe huzva. Baditsné kijelenti, hogy hasonló ily ahoz a katonához, aki akkor délután a többiekkel a villában megjelent. A tanut megesketik és az elnök a főtárgyalást péntek reggel 9 órára halasztja.

Fiume tragédiája.

Irta: dr. Urbanek Sándor, főgimn. tanár.

V.

A válságnak ezen első éve alatt egyébként Fiume kezdett nekilendülni. Ugy lát-szik, az angolok jelenléte és főleg az inter-
alleáltaknak az a folyton ismételt kijelen-
tése, hogy Fiume sohasem lesz olasz, igen bátorítón hatott a kereskedőkre, akik soha nem látott rajokban árasztották el a várost. A magyar zsidóság is tekintélyes számmal képviseltette magát s főleg az olasz textil-
kereskedők olyan importot produkáltak, ami egyszerűen túlhaladt minden képeze-
tet. Kávéházi helyiségeket béreltek ki busás áron, hogy a behordott szövetgarmadákat elhelyezhessék. Meg is indult az export Ju-
goszlávia felé, amikor a szövetségesek egy kellemes meglepetéssel kedveskedtek Itá-
liának: a belgrádi kormány megiltotta tex-
tilárunknak Itáliából való behozatalát. E
rendelet amerikai, angol, francia kezek til-
kos munkájának volt köszönhető. Ezek a
szövetségesek ugyanis akkor már megkezd-
ték az importot Szalonoki felől a lerongyo-
lódott Jugoszlávia felé és így az olasz kon-
kurrenciát egy tollvonással letörték. A Fiu-
mében rekedt árut lassacskán visszavitték
Itáliába.

Eközben folyton tárgyalták Párisban a
fiumei kérdést és március közepe felé maga
Gorzioli olasz parancsnokló tábornok is azt
a hirt terjesztette, hogy Fiume annexiója
csak napok kérdése. Tényleg, annyira biz-
tosra vették, hogy az annexió ünnepére már
a babérgirlandokat is megrendelték az
Endres-cégnél, mely több kilométerre rugó
babérdiszt tartogatott már pincéjében, ami-
kor a cáfolat megjött; a sok babér elkor-
hadt és az Endres-cég arra ébredt, hogy a
megrendeléseknek nincs többé gazdájuk.
E csalódásokat az angolok és franciák ma-
gánkörökben, hová szorgalmasan ellátogat-
tak, mindig megfelelő gúnyos kommentá-
rokkal kísérték. A sajtó elkeseredéssel for-
dult a rosszmájú szövetségesek ellen. Wil-
sont, akit eleinte istenítették, állandóan szid-
almazták; a hangulat fenntartásáról pedig
szónokok, előadók áthozatásával igyeke-
tek gondoskodni. Már akkor forgalomba
jött D'Annunzio neve: Éljen D'Annunzio,
a nagy olasz gondolat legtisztább színtézise.
Ilyen és hasonló plakátok sűrűn tüntek fel

a házfalakon. Még jobban kiélesedett a
helyzet, amikor Nitti lett az olasz minisz-
terelnök. Ez nyíltan megmondta a fiu-
meitknek, hogy az annexióban hiába re-
ménykednek. Mindazonáltal küldöttség kül-
döttség után ment Rómába, amit magyaráz
az is, hogy a küldöttség tagjai horribilis na-
pidijakkal jutalmazták fáradozásukat.

A nagy feszültség, amely franciák és ola-
szok között napról-napra fokozódott, végre
is rettenetes kitörésre vezetett 1919 júniusá-
ban, illetőleg július első napjaiban. Nem
biztos, mi volt az összetűzés legközvetle-
nebb oka. Olasz források szerint egy fran-
cia katoná lerántotta egy olasz leány mellé-
ről a Fiume o morte! című szallagot. Erre
a francia katonát össze-visszaverték, majd
rávetették magukat a járókelők az utcán
tartózkodó francia tisztekre is és ezeket is
megverték és hazakergették. Az olaszok —
ezeken az utcai sikereken felbuzdulva —
vérszemet kaptak és a következő napokon
állandóan provokáltak valamilyen összetű-
zést, noha a franciák teljesen visszahuzód-
tak és az utcán sem igen mutatkoztak. Jel-
lemző, hogy egy francia kapitány engem is
felkeresett a gimnáziumban s kért, adjak
tiszteinek valamilyen szállást az épületben,
mert eddigi lakásukat fenyegetettnek látják.
Egy padokkal félig telerakott teremben ad-
tam szállást három tisztnak. A franciák
tartózkodása mit sem változtatott a helyze-
ten, amelyet úgy látszik, már tudatosan ré-
gebben előkészítettek. Julius 8-án valóságos
ostrom alá fogták a Porto Barossban levő
anamita őrséget s annak dacára, hogy ezek
a szerencsétlen színesek meg akarták ma-
gukat adni és nyújtották a magasba karju-
kat, tizenhetet leltek közülök, a többit pe-
dig lefegyverezték. Ez volt a július 8-iki vé-
res testvérháború, melynek komoly diplo-
máciai következményei lettek.

Az ügy a párisi tanács elé került, mely
úgy határozott, hogy bizottságot meneszt
Fiumébe az ügy megvizsgálása végett. Ez
augusztusban kezdte meg működését Robi-
liant olasz tábornok elnöksége alatt. A bi-
zottság nagy szigorral és tárgyilagossággal
vizsgálta az összes részleteket és megviz-
sgálta az u. n. Consiglio Nazionale szerepét
is, mely ellen a terhelő adatok egész tömege
merült fel. A fiumei lakosság jórésze, főleg
az u. n. Zanella-párt már régen agitált ez el-
len a csöppet sem törvényesen született és
még kevésbé törvényesen és tapintatosan

HIREK.

működő Consiglio Nazionale ellen, amely forradalmi alakulat volt és nem csoda, hogy a társadalom sok kétes existenciája sodródott tagjai közé. *Ami magyar állami vagyont Fiumében volt, azt kezébe kerítette és híveinek kezére játszotta.* Így pl. a fiumei rakárakban talált rengeteg értékes motort, vasalkatrészt stb. egy u. n. *Consorzio in ferramenta*, vagyis vasszövetkezet vette meg en bloc. Ez a szövetség a Consiglio belfentes tagjaiból állott. *A motorokat mint ócska vasat poton áron szerezték meg az u. n. Consigliótól és négyszeres áron adták tovább Itáliának.* Ezekhez hasonló panamát nem egyet követtek el. Zanella röpiratot adott ki, melyben részletesen elmondta a panamák szerzőit, megjelölve az így elkészített összegeket. Érthető, hogy a leleplezés a külföld felé nem hatott kedvezően és így igen erős áramlat keletkezett a Consiglio ellen. *A Robiliant alatt megindult vizsgálat megállapította, hogy a Consiglio tulajdonképpen törvénytelen alakulat és annak feloszlását határozta el.* Ezenfelül is a reparációk egész sorát határozták el. Az u. n. fiumei légiót fel kellett volna oszlatni, ennek kapitányát felelősségre vonni s ami a legfájdalmasabb volt, az olasz helyőrség számát le kellett volna szállítani az angol és francia csapatok létszámára. A fiumei *La Vedetta* című újság közzétette e kemény pontozásokat, melyek érthető elkeseredést keltenek a Consiglio berkeiben és remegéssel töltötték el azokat, akik Zanella visszajövetelével számoltak.

A fiumeiek érezték, hogy most már csak kettő segíthet rajtuk: *vagy valami csoda, vagy a legnagyobb vakmerőség!* Hisz végre is maga Fiume mit veszthetett... Itália — ha akart volna — sem segíthetett volna a helyzetben. Grazioli tábornok, aki mindig a fiumeiek nagy barátjának mutatta magát, megdöbbenéssel vette tudomásul a határozatokat, melyek az ő elitelését is jelentették. Az események őt érzelmileg is a fiumeiek oldalára sodorták és így nagyon valószínű, hogy az események további irányításában neki döntő része volt.

A fiumeiek már régebben meggyőződhetek arról, hogy Itáliában hiába reménykednek és csakis önálló cselekvéssel mehetnek valamire. Ezért alakították meg az u. n. *önkéntes sereget, a fiumei légiót*, melynek parancsnoka egy volt császári és királyi kapitány, *Horst-Venturi* lett, aki civil foglalkozására nézve fogtechnikus. Nagyhangu, ellenszenves megjelenésű ember, típusa az agitátornak, a politikai kalandornak. A legionáriusok kiképzésével egyébként egy olasz kapitány foglalkozott s hogy milyen sikerrel, arról beszédes tanúságot tettek azok a bádogedények, csajkák és egyéb felszerelési tárgyak, melyek egyszer az éjjeli sötétben a legénységi szobán átvonuló kapitány feje felé repültek.

Minden dilettantizmus mellett is megvolt azonban ennek a légióknak az a jelentősége, hogy nyomatékosan képviselte a fiumeieknek azt az elhatározását, hogy nem engednek és maguk erejéből igyekeznek a fiumei kérdést a maguk belátása szerint megoldani. Nagyban növelte a légió a fiumeiek önértetét és nem csoda, hogy már a júliusi franciamészárlás után olyan hangokat is lehetett hallani, hogy a *franciákat és angolokat teljesen kiverik Fiuméből.* Akkor még csak mosolyogtunk ezeken a naiv és hetvenkedő beszédeken, de a következmények valóra váltották a leghihetlenebb fenyegetőzéseket is.

— **Kisgazdák! Földművesek!** Minden kisgazda és földműves kötelessége május tizedikén Kaposváron, a Turul-szálló nagytermében tartandó közgyűlésen megjelenni.

— **Somogyvármegye közigazgatási bizottsága** május hó tizenegyedikén, szerdán délelőtt tíz órakor a vármegyház kistermében ülést tart.

— **Az Erdélyiek Somogy megyei Társaságának estélye.** Gyönyörű estben volt részük azoknak, akik ma este ellátogattak a Nemzeti Casinóba. Az Erdélyiek a tőlük megszokott nivós estéllyel kedveskedtek a hallgatóságnak. Az estét *Zanathy Zsigmondné* szívéhez, Csonkamagyarország magyarjai szívéhez szóló beszéde nyitotta meg. Előadásában az Erdély iránt érzett végtelen szeretete izzott, mely magával ragadta hallgatóit. *Nagy Lajos* két irredenta költeményt nagy hatással szavalt. *Tóth Bálint* a nőkről tartott előadását különösen a nők honorálták lelkes tapsal. Művészi nivóra emelte az estet dr. *Molnár István* által előadott remek hegedűszámok *Alleram Rezsóné* zongorakíséretével. *Simicz Sárika* éneke nem a műkedvelők keretei közt megszokott volt. Az estélyt *Buzás Margit* többször megújított magyar szólója zárta be.

— **Az aggápolda felépítésére beérkezett pályázatok.** Tegnap délután bontották fel az aggápolda felépítésére beérkezett két pályázatot, amelyek közül *Relle N.* és *unokaöccse* építési vállalat r.-t. budapesti cég ajánlatának végösszege 3,600.000 korona, míg *Horváth Andor* kaposvári okl. építőmérnök ajánlatáé 4 millió korona. Az egyiknél tehát kisebb az összeg, míg a másiknál viszont a terv jobb, szebb, megfelelőbb épületet ajánl.

— **A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság** Kaposvár város területén 7, *Marcaliban* 1 kizárólagos jellegű dohánykiszáradat szervez és ezek betöltése iránt pályázatot hirdetett 1921. június 1. határidővel. A megszállott területekről menekült vagy kiutasított egyének is, ha különben a többi feltételeknek megfelelnek, igényt tarthatnak rá. A többi feltételekről felvilágosítást kaphatnak a kaposvári menekültügyi kirendeltségnél a hivatalos órák alatt. *Baló Gyula* a kirend. vezetője.

— **Mi az a karlista?** A piacon arról folyt a vita, hogy a város egyik vezető embere karlista lett. Hallgatja-hallgatja már vagy egy félórája egy idősebb bácsi, de sehogyszem érti a dolgot. Hallja, hogy a királykérésről esik szó, de nem tudja tisztán felfogni, mit is jelent ez a szó, hogy „karlista”. Nem tudja szó nélkül megállni s megkérdi a mellette állótól:

— Kit neveznek Pesten karlistának?

— Hát még azt sem tudja? — csodálkozik a szomszéd szörnyen. — A magyarzata ez: Pesten azoknak a pártjában, akik Habsburgot akarnak királynak, van egy lista, arra ráírják mindazoknak a nevét, akik az országnak kárt csinálnak. Ez a *karlista*. Akik pedig erre a listára rákerülnek, azok mind *karlistások*.

— **Postapénz.** A magyar kir. postatakarékpénztár közhírré teszi, hogy április 30-án 1.421,837.000 — korona értékű postatakarékpénztári pénzjegy volt forgalomban, vagyis ugyanannyi, mint március 30-án.

— **Békéssy Antal** nevével és pompás egyéniségével gyarapodott a nyomdászmulatságon szereplők tábora. Minden remény megvan rá, hogy a multság fényesen fog sikerülni ugy erkölcsileg, mint anyagilag. Jegyeket *Szabó Lipót* könyvkereskedésében ajánlatos előjegyeztetni, mert a rendelkezésre álló rövid idő alatt nem fogja tudni a rendezőség az összes igényeket kielégíteni.

— **Amerikai hírek.** A négergyilkos georgiai ültetvényest, akinek *Williams* a neve, elfogták és egy néger rabszolga hajcsárjával már a bíróság elé is állították. Georgia állam tisztára akarja mosni a nevén esett szegényt s a két gonoszlevőt példás büntetésben akarja részesíteni. *Williams* ellen az a vád, hogy tizenkét néger munkását, akiket rabszolgasorban tartott, meggyilkolta. Mind a tizenkét holtestet megtalálták az ültetvényen, de azt mondják, hogy ezeken kívül még másik nyolc áldozata is van ennek a sötétleki gazembernek. — A bányászok bérét leszállították *Westmoreland, Fayette* és *Cambria* megyékben. A bércsökkenés 8 százaléktól 33 százalékig terjed egyes helyeken. — A *Mc. Keesporti* magyar református egyház elhatározta, hogy nem csatlakoznak az amerikai református egyházhoz, a U. S. Reformed Church-höz, hanem megtartják önállóságukat.

— **A postautalvány és utánvétel legmagasabb összegének felemeléséről** szól a kereskedelemügyi miniszter egyik újabb rendelete. Eszerint egy postautalványon, valamint a küldeményként posta utánvétellel beszédhető legmagasabb összeg további intézkedésig tízezer korona.

— **Parlagon heverő beltelkek.** Szomorú, de való, hogy ma, mikor a közép- és alsóbb néposztály megélhetése oly nehéz, amikor a mindennapra szükséges élelmickek beszerzése alig lehetséges, vannak nemcsak a határban, hanem a város belterületén, az orrunk előtt is teljesen használatlan földtáblák. Így a többek között a *Németh István* és *Medgyes-utca* sarkán egy körülbelül 1 holdnyi s a *Kertész- és Damjanich-utca* sarkán — szemben a sporttelepi tennispályákkal — szintén mintegy 1 holdnyi darab, amelyekre, mint látható, a környékbeli lakók házi szemeteiket szokták esténként kihordani. Nem tudjuk, kik ezen földeknek tulajdonosai, de mindenesetre utána kellene járni, hogy miért nem mivelik vagy mivelítik ezeket. Azért-e, mert nem tehetik, vagy mert talán nem akarják. Ha mindjárt az utóbbi súlyos eset állana is fenn, ez ellen sürgősen és okvetlenül tenni kell, mivel ma haszontalanul heverni a földnek nem szabad. Fölhívjuk tehát ezen körülményekre az illetékes hatóságok figyelmét annál is inkább, mert bizony még a tisztviselők körében is számtalan család akadna, mely egy-egy konyhakertcskének alkalmas területet nagyon szívesen kibérelne s azt megmivelné.

— **A házbéremelés.** A Háztulajdonosok Szövetsége arról értesít bennünket, hogy a bérfelémelés nemcsak a nagylakásoknál és üzlethelyiségeknél eszközölhető, hanem a kislakásoknál is és pedig úgy, hogy a béremelés augusztus elsején léphet hatályba, ha a bérbeadó a bérlővel írásban folyó hó 8-ig a béremelésre vonatkozó felhívást közli. A béremelés a mostani bér 60%-ig vagy az 1917. november elsejei lakbérnek 95%-a erejéig terjedhet. A béremelésre vonatkozó nyomtatványok *Czira Józsefnél* kaphatók.

Bérmálásra ajándéktárgyak kaphatók

Kaposvár,
Korona-utca 5.

Csajághy Antalnál.

Kaposvár,
Korona-utca 5.

Mélyen leszállított árak!

Legnagyobb választékban órák, láncok, függők, Máriák, nyakláncok, gyűrűk stb.

Mélyen leszállított árak!

— Szusz Fratye! Vinye unguri! Az oláh kormány diplomáciai jegyzéket nyújtott át a magyar kormánynak az elmúlt hetekben. A jegyzék szerint súlyos határsértést követett el a magyar hadsereg *Geszt* közelében a határvonalon. A súlyos eset megvizsgálására közös bizottság szállt ki, amely a következőket állapította meg: *Geszt* és *Kötegyán* községek közt húzódik el a demarkációs vonal. Az oláh határőrök egy tanyán táboroztak. Az oláh káplár egy éjszaka átruccant mulatni *Gesztre*. Mikor holtészegzen hazatért éjjel felé, meg akarta tréfálni társait. Felzörgette őket: „Szusz Fratye! Váj! Vinye unguri!” (Ugorj testvér! Jaj! Jönnek a magyarok!) A tanyán örüli ijedség támadt erre. Az oláh katonák felugráltak, fegyvereik után kaptak és rohantak ki a szabad ég alá. Eszeveszetteen lövöldözni kezdtek. A puskaropogásra a geszli magyar őrs is felriadt. Nem értve a puskaszó okát, visszalövéldözött a támadt zaj felé. Az oláh határőröknek sem kellett több. *Szempillantás alatt kiürítették a falut és hanyatthomlok rohának vissza.* Utközben táviratot menesztettek *Nagyváradra*, hogy megindult a magyar hadsereg és puskaszóval, ágyúszóval közeledik. Nagyváradon azonnal alarmirozták az oláh ezredeket s nyomban egy ágyúkkal, gépfegyverekkel felszerelt csapatot indítottak utnak. Egyben valamennyi katonai parancsnokságot értesítették a megkezdett támadásról és elrendelték a középületek, fontosabb katonai csemópontok azonnali megszállását. Az oláh sereg megindult állig fegyverzetben a magyar határ felé. Tömött rajonokban fejlődtek előre és egész éjszaka dörgött-dübörgött az elrabolt magyar föld a szakadatlanul vontatott ágyúk kerekei alatt. A demarkációs vonalon pedig szeliden lemosolygott a csillagos ég az örökös magyar honvédekre.

— **A részeg bélyeg.** A chilei posta legutóbb egy 14 centavos értékű új bélyeget adott ki, de ezt a bélyeget újra visszavonta. A bélyegen *Don Manuel des Salas* chilei államférfi képe volt ábrázolva. Amint a bélyeg forgalomba került, észrevették, hogy a kiváló hazafit félreismerhetetlenül részeg állapotban ábrázolja a bélyeg. Ez a metszet készítő művész bosszúja volt. A bélyeget gyorsan ki kellett vonni a forgalomból, de ekkor már egy esomó ilyen „rágalmazó” bélyeg biztos kezekbe került és széles körben nagy derűtséget idézett elő.

— **Szerencsés esés.** Ma délután katonák vonultak ki gyalog és lovon a *Cserierdei lövőtér* felé. A vasuti sorompónál az egyik katonának a lova megbokrosodott és ledobta magáról a tizedest. A tizedes balvállára esett a sárba úgy, hogy a feje az egy helyben ugrándozó ló két mellső lába közé került. Megdöbbsentő jelenet volt. Szerencsére a tizedesnek egyik lába a kenyelvasban maradt és nem eresztette el a kantárszijat s lélekjelenetét visszanyerve, felhuzta magát a földről, kihuzta fejét a ló lábai közül. A ló erre megcsillapodott s a katona kiszabadult veszélyes helyzetéből. A vállát erősen megütötte, különben más baja nem történt.

— **Dunántuli telefonkönyv** címen *hét száz oldalas* kötet jelenik meg Győrött *Tóth Kálmán* szerkesztésében. A mű egyúttal mint dunántuli kereskedői és ipari cím-tár szerepel.

x **IRÓGÉP** és kellékek külföldi elsőrendű minőségben állandóan kapható **SZABÓ LIPÓT** Papír Áruházában, Kaposvár, Korona-utca 1. Telefon: 101.

x **Vásárlási visszatérítés.** A Somogy megyei Munkások Fogyasztási Szövetkezete értesíti tagjait, hogy az 1920. évre eső vásárlási visszatérítés kifizetését a d. u. órákban beszünteti és ehelyett központi irodahelyiségében (Fő-u. 12. sz.) *folyó hó végéig naponként déli 12 órától d. u. fél 2-ig* eszközli.

T. tagjainkat ezton is felhívjuk további üzletrészek jegyzésére. 102

x Megérkezett a **Csillaghegyi forrás-víz**, minden jobb üzletben kapható. Fő-elárusító: Somogy megyei Takarékpénztár áruosztálya. 192

x **Kézimunka**, kötő, szövő és szőnyegszövő gyapjufonalakat minden színben és vastagságban gyárt és jutányosan árusít a **Textil és Szőnyeggyár R.-T.** Budapest, I., Attila-utca 67. sz. Telefon 108—66. szám. Déli vasuti villamos megálló. 184

x **Katonai Jóléti Szövetkezet** felkéri tagjait, hogy az április havi kontingentált cikkeket (liszt, tengeri liszt, cukor, só) lehetőleg e hét folyamán vigyék el.

Jövő héten 11-től kezdve a májusi kontingentált cikkeket szintén felvehetők.

Összes fűszer és szeszárak mélyen leszálított árban szerezhetők be.

Erős férfi sokni párja 20—30 K. Kötött férfi- és női keztyű 20 K. Férfi sephir és siffon ing kezelővel 180 K. Rövid alsónadrág legjobb anyagból 120—140 K. 400 yardos cérna 18 K. Barchet dubl. méterje 30—35—45 K. Mosott siffon 70 K. Fekete gyermek patent harisnya párja 5—10—15—20 K, női 25 K. Sephir méterje 45 K. A többi textilárak is nagyon olcsó árban kaphatók.

Saját műhelyben készült férfi- és női la boxcipők 750 K-ért, mérték szerint készült 850 K. 197

„**Kimagasló eredményt ér el, aki a kénmáját a szőlő és gyümölcsfák permetezéséhez a hozzávaló utasítás szerint használja.**” Utasítást ingyen és bérmentve küld *Mayerfi Zoltán* permetezőanyag gyára *Kecskemét*. 139

Művészet és Irodalom.

Heti műsor:

Csütörtök délután: *Hetedik parancsolat.*

Csütörtök este: *Lilli bárónő.*

Pénteken: *Lilli bárónő.*

Szombaton: *Buzavirág* (mérsékelt hely-árakkal).

* Szombaton este lesz a színház első esti mérsékelt helyáru előadása. Ugyancsak mérsékelt helyáruakkal kerül színpadra csütörtökön délután a nemrég nagy sikert aratott „*Hetedik parancsolat*”.

SPORTÉLET.

() **Máv. TE—Somogyvármegyei kat. parság TK I.** Folyó hó 5-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel a *Móv. Turul-pályán* tréning mérkőzést tart a *Máv. TE I.* csapata a *Somogyvármegyei katonai parancsnokság* *Testedző Körének I.* csapatával. Belépti díj: 10 és 5 koronás tréningjegyek.

() **A Kaposvári Donnervárosi Levente-Testedző Egyesület** footballszakosztályának tagjai, rendkívül fontos megbeszélés céljából e hó 5-én, csütörtökön este 8 órakor az egyesület helyiségében jelenjenek meg. *A vezetőség.*

KÖZGAZDASÁG.

A fogasolás és hengerelésről.

A földmivelés terén — mint szakoktatási előadásaimon több ízben említettem — végtelen nagy fontossággal bír a fogas és a henger. A két eszközre, illetve ezeknek használatára óhajtom itt bővebben felhívni gazdáink figyelmét.

A fogas és henger használata nem oly egyszerű dolog, mint maga az eszköz szerkezete. Sőt az utóbbi még sokkal több előrelátást, megfontolást igényel, mint a fogas.

Pedig de sokan vannak, kik ennek fontosságát egyáltalán nem tulajdonítanak. Elmondhatjuk bátran, hogy a henger egy *veszedelmes eszköz* a gazda kezében, ha *azzal bántani nem tud* és jobb, ha az, aki tisztában nincs a hengerezéssel, a hengert tüzelőanyagul elhasználja.

De szóljunk először a fogasolásról. Sokan kisgazdáink közül a fogast csak a mag átalakítására használják, — ennek elvégezése után ott rozsdásodik a félszer alatt, pedig hivatása még nincs ezzel befejezve.

A rétek, legelők, lucerna- és lóherekaszálók fogasolása tavasszal általánosan tudva van, mily hasznos dolog s ha van még ma fogasolatlan alacsony buzánk, lóherésünk, vagy lucernásunk, még a napokban sincs az elkésve, — fogasoljuk meg azokat!

A levegőre szüksége van a növényzet gyökérzetének is, a föld meglazítatik fogasolás által a télen — különösen hóban gazdag telek után —, a lenyomott talaj felporhanyitva, levegőt enged bejutni a növényzet gyökérzetéhez, itt a tápanyagoknak ezáltal könnyebb táplálkozási feltételeit segíti elő, a csapadéknak a növényzethez való jutását megkönnyíti, a hajcsövességi állapotát a talaj felszínének szétrombolván, annak nedvességét elpárologtató működését megszünteti.

Az ugyancsak tavasszal történő öszivetés-fogasolás fent elmondottak okából történik legnagyobb részben. Itt követelték el azonban sokszor a legnagyobb hiba a fogasolással.

Nem sok súly helyeztetik legtöbb esetben arra, vajjon a vetés bírja-e vagy gyenge? Pedig ez a fődolog: a fogasolás *mikéntjére*.

Fogasoljuk a gazdag őszi vetést *mélyen* és ha csak lehet, *keresztben* a sorok irányára, a gyenge őszi vetést pedig *a sorok mentében ne túl mélyen*, hogy ezen munka kapálás gyanánt szolgáljon a gyenge vetésnek. A gyomok ugyanis rendszerint a sorok között ütök fel tanyájukat, ezek a fogasolással kiirtatnak.

Fogasolni azonban csak *buzát* szabad, *rozst* nem. Oka ennek, hogy a rozszel bokrosodó termény lévén, ezt, ha csak nem túl buja, a bokrosodás folytán nőtt új tövek kitépése, megsemmisítése által nem tehetnek anélkül, hogy az kárt ne szenvedne.

Ne legyen a fogas egytagu, hanem két vagy több tagból álló, mert ha egytagu fogasunk van, ez, ha keskeny, akkor roppant keveset végez, ha széles, így több holdat vagyunk ugyan képesek egy napon megfogasolni, de a munka felényire sem lesz oly

Bérmálásra! Győződjön meg, hogy tény!

Fehér bluzok, gyermekruhák, koszoruk, mindennemű harisnyák legjobb minőségben mindig a legolcsóbban vásárolhatók

GARAINÁL, Kaposvár, Korona-utca 15. szám.

jó, miután a barázdák és egyéb kupák, egyenetlenségek a talajon — a széles fogas által hozzá nem férhető — ott a fogasolásnak nyoma sem leszen.

Fogasoljuk meg ugyancsak fent elmondott okokból a mag- és csalamádétengerit, burgonyavetésünkktől és pedig kikelés után 1—2 hétre; az a néhány szem tengeri vagy burgonya, melyet a fogas kilök, nem lesz akkora értékét képviselő, mint az ezen egy kapálással egyenértékű fogasoláshoz származó haszon. A kitépett burgonya elvégre nem sok lesz, az kapával újra helyére eltartható.

Minél inkább félünk pedig attól, hogy a beállott szárazság folytán — különösen a kései vetésű csalamádé-kukoricákat értem, melyek már június végével vagy július elejével kerülnek a földre — tönkretételnek, annál előbb siessünk azokat megfogasolni, s látni fogjuk, hogy a már-már sárgulni kezdő levélzet 2—3 napra a fogasolás után mily sötétzöldre fogja változtatni színét; a gyomok, melyek elhatalmasodni látszanak tengerivetésünkben, kitépetnek, a föld hajcsövessége meg lesz szüntetve s ezáltal nedvesség, mely a növény táplálását kell, hogy hivatva legyen, nem száll el a levegőbe.

Térjünk át a hengerezésre. Kétélű fegyvernek neveztem ezen jó földmívelési eszközünket fennebb s ez mindazokból, melyeket amott már a földporhanyító fogasnál elmondottam, önként következik.

Használjuk a hengert ott, ahol ép a föld hajcsövességét akarjuk előmozdítani, nevezetesen tavaszi vetéseknél, hol siettetnünk kell a magvak csírázását. A magvak ott csíráznak legelőbb, hol meleg, világosság és nedvesség, ezen három főkellék a megkívántató mennyiségben rendelkezésükre áll. Meleg, világosságot nincs módunkban megadni, illetve elvonni, azonban a nedvesség fokát a felső rétegekben emelni, a hengerezés által — igen.

A föld hengerezésével a hajcsövességet előmozdítjuk, az alsóbb rétegből a felsőbbbe hozzuk a nedvességet, hol a magvak lerakva vannak; azok, ha meleg és világosság nem hiányzik, sokkal könnyebben, hamarabb fognak csírát hajtani ezen helyeken, mint ott, hol hengerezés nem eszközöltetett.

Ha friss szántásunk a fogas által elég apróvá, porhanyóvá tételik, szóval ha nem nagyon hantos a szántásunk, úgy használjuk mindig inkább a fogast, mint a hengert.

Azt mondják sokan, a szántásra okvetlen henger bocsátandó, akár előre ment fogasolás után, akár enélkül, mert ezáltal a talaj feltétlen szükséges beéredése éretik el. Látam már közvetlen szántás után fogasolással és fogasolás nélkül hengerezett talajt, nem volt az beérve öt hét múltán sem, mert nem volt eső, port fordított az eke a keverő szántásnál is, sőt merem állítani, ha nem lett volna lehengerezve, hanem kétszer fogasolva, nyirkosabb lett volna az a talaj, mint így. Ami ugyancsak a hengerek által, előmozdított hajcsövességi állapotnak tudható be.

Őszibuzavetéseinkben használjuk a tavaszi fogasolás után a könnyű hengert, ha tulságosan porhanyó volt, vagy a fogasolás által rögzített talajunk, azon okból, hogy az aratáskor elmaradt szálak összeszedhetők legyenek a gereblyézéssel.

Száraz téli fagyokkal a gabonák felfagyása, sajnos, nagyon gyakori eset és itt találjuk meg leginkább a hengernek áldásos működését.

Midőn látjuk tavasszal, hogy a növényzet kezd megindulni, bocsássuk hengereinket a sokat szenvedett őszi vetéseinkre, nyomassuk vissza azoknak gyökereit a még kissé alul nyirkos talajhoz s így 1—2 heti időtartam után a buzákat könnyű fogással fogasoltassuk meg! Látni fogjuk, ha kísérletkép buzatábláinkban egy-egy szalagot eztn mivelet nélkül hagyunk, a különbséget már füvente is, de mily óriási lesz a különbség a termés learatásakor?!

Fordítsunk tehát különösen a hengerezésre nagy gondot s inkább *ne hengerezünk*, mint az elősoroltakat figyelmen kívül hagyva, kárt tegyünk önmagunknak.

Végül amit előadásaimon többször hangoztattam, itt ismétlem: „Ki buzát fogasol, hátra ne nézzon!” Áll ez a tengerifogasoláshoz is.

Pfeiffer János.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Kovács Istvánné szül. Szabó Mária kaposvári lakost, mert az 1920. év őszén Kaposvárott özv. Fülöp Jánosné és özv. Hegedüs Györgyné földjéről kukoricát, míg özv. Löwensohn Ernóné szőlőjéből 10 kg. szőlőt lopott el, 1 hónapi fogházra és egy évi jogvesztésre ítélték.

§ Balog Mujkó János budapesti lakos villanszerelőt lopás büntette miatt 6 hónapi börtönre és 3 évi jogvesztésre ítélté, mert lháronson kóborlás közben Billege János lakását hamis kulcs segítségével felnyitotta s onnan különböző ruhaneműeket ellopott.

§ Novakovics Jenő budapesti lakos mechanikust egy évi és 3 hónapi börtönre és 5 évi jogvesztésre ítélté a bíróság lopás büntette miatt, mert Balatonföldváron és Szemesen 3 társával együtt több villát feltört s azokat kifosztotta.

§ Ungár Ernő budapesti lakos, börtönös segédet egy rendbeli lopás és egy rendbeli sikkasztás vétsége miatt 3 hónapi fogházra és egy évi jogvesztésre ítélték, mert egy barátjától kölcsönkért inget megtartotta, azzal elszökött s ugyanakkor egy másik barátjától több ruhaneműt is ellopott.

§ Májer Györgyné bonnyai lakost egy rendbeli megvesztegetés vétsége és hamis név használatának kihágása miatt 820 kor. fő és 400 korona mellékpénzbüntetésre és egy évi jogvesztésre ítélték, mert Kaposvárott 1921. április havában 62 dkg. vajért 140 koronát követelt és fogadott el s az emiatt előállító rendőrt utközben 30 dkg. vaj felkínálásával akarta megvesztegetni s a rendőrségen a hatóság félrevezetése céljából hamis nevet mondott be.

Főszerkesztő: Dr. Neubauer Ferenc.

Felelős szerkesztő: Szöllősy Ferenc.

Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R.-T.

Igazgató: Soós János.

A nagyatádi járás fősolgabirójától.

1857—1921. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Somogyvármegyében a nagyatádi járáshoz tartozó felsősegedi körjegyzőségben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása évi 1600 korona fizetés és 100 korona lakbér, valamint a törvényszerű háborús és drágasági segély, esetleg családi pótlék.

Felhívom mindazokat, kik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-c. 6. §-sa, illetőleg az 1900. évi XX. t.-c. 3-ik §-ában lőirt képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányaikkal, valamint politikai megbízhatóságukat igazoló rendőrhatalósági bizonyítványaikkal és teljes szövegű születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi június hó 15-éig annál is inkább adják be, mert a később beérkező kérvényeket ágyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Nagyatád, 1921. április hó 29-én.

Bárány s. k.,
fősolgabíró.

HA olcsón akar vásárolni,
tessék
Teleki-u. 30. számig lesétálni
Molnár László
fűszer- és csomage-kereskedőhöz.

Antinikotin cigarettahüvely és papír
a legjobb (magyar gyártmány)

HETEÉS

Főlerakat: Bettelheim Miksa és Tsa cégnél
Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 10.

Hirdetmény.

A Kerületi Lebonyolító Bizottságnál Kaposvár, eladásra kerül:

**3 db. fűkaszalógép (Beermann-féle)
739000 db. kévekötel,
3281 kg. szőlőkötözőzsineg.**

Ajánlatok f. hó 12-ig adandók be a

Kerületi Lebonyolító Bizottsághoz
Vármegyeház, déli épület II. em.

4 1/2% kamat alapon

törlesztéses kölcsönöket és konverziókat

földbirtokra 10 nap alatt folyósítat.
Levelekre díjmentesen válaszol. Tőzsdei megbízást elvállal.

Vágó Sándor és Tsa banküzlete
Budapest, IV. ker., Harisbazár 1. sz.
180 Telefon 42—56.

Méhkaptárakat, műlépet,

méhcsaládokat, rajokat, méhészeti eszközöket szállít,
méhészteket berendez, mézet,
sonkolyt és viaszt vesz, a
42-es Boczonádi kaptár ismeretetését s a „Méhészet”
szaklapból mutatószámot
és részletes árlapot kívánatra
ingyen küld:

BOCZONÁDI méhészete
UJPEST, Széchenyi-u. 7. Telefon 75—81.

Építkezési vasgerendákat

minden méretben és mennyiségben raktáron tart

Flaskó Lajos

vas-, szerszám- és festék-kereskedésében

Kaposvár, Szarvas-szálló épületében,
vasuti raktárral szemben.

Kaposvári Palagyár R.T.

Szállít nagyban és kicsinyben kitűnő minőségű

tetőpalát

kutgyűrűket,
hidakat és csöveket,
kerítés oszlopokat,
cementlapokat,
jászlakat, vályukat és
minden egyéb betonárut.

Ajánlat és költségvetés díjtalan.

KARDOS IMRE CEMENTÁRUGYÁRA

Kaposvár, vasútállomás átellenében.

Raktáron tart és azonnal szállít mindennemű cementárut, úgy mint: cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kufgyűrűket, jászlatokat (istálló berendezéshez), sertés és itatóvályukat. Elsőrendű portlandcement állandóan kapható.

82

Teherautók

minden nagyságban, vadonatúj tömör gumikkal nagy választékban kaphatók: **Róka és Tsa** teherautótelepe Budapest, Csanádi-u. 3. szám. Telefon 46-01 szám.

138

Autogén hegesztés!

Repedt harangokat, gép- és motor alkatrészeket, fogaskerekeket és tengelyeket.

Lyukas főzőedényeket és mindennemű hegesztési munkákat legprecízebben végezzük.

GYULAI műhelye

(Erdei és Sostorics utóda)

Kaposvár, Korona-utca 9. (Az udvarban.)

Bérmaajándéknak

órák, arany és ezüst nyakláncok, Máriaik, függők, gyűrűk stb. stb.

nagy választékban kaphatók

ADLER BÉLA

ÓRÁS ÉS ÉKSZERESZNÉL

Kaposvár, Erzsébet-szálló mellett.

170

Ezreseket**takarít meg ön,**

ha tört ékszer, vagy bármilyen aranyát szájának rendbetevésére megfinomítva felhasználom.

Ha ön vidéki,

3-4-szeri kezeléssel, bármilyen nagy munkáját a **jóság és tartósság irásbeli garanciája mellett bevégezem.** Hivatalnok, vasutas és tisztviselők stb., ezek családtagjai külön 25% árengedményben részesülnek. Naponta fél 5-től 5-ig szegények kezelése díjtalan.

PRÁGER ANDOR

FOGMŰTERME

János-utca 18. sz.

182

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG Részvénytársaság

gyári lerakata a

Somogy megyei Takarékpénztár Áruosztályánál Kaposvár.

Legelőnyösebb eredeti gyári á r a k o n, kereskedőknek, vendéglősöknek, italmérőknek, kávésoknak

kizárólag nagyban.

Minden fajta likőrök, rum, cognac, szilviorium, törköly, seprő és különféle gyümölcs-pálinka hordó és üvegelt árukban.

Szállítás vidékre is. **Málnaszörp.**

96

Fűkaszáló, marokrakó-aratógép, 32 fogas gyűjtőgép és egyéb zománcedény és kátrány papír áruosztályunknál mélyen leszállított áron kapható.

Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár R.-T. ÁRUOSZTÁLYA

130

Kaszák! Mindenkinnek saját érdeke, hogy a világhírű „**Vulkán**” kaszát 90, 95 és 100 cm. hosszban **250 korona** árban **Langermann** vaskereskedőnél **Székesfehérváron** szerezzék be, mert a meg nem felelőt teljesen ingyen kicserélem. Postán 5 drbos tételben is szállítok.

159

Állami felügyelet alatt álló

Laboratorium

védőoltóanyagok termelésére r.-t.

Sürgőnycim:

VACCIN Budapest.

Budapest, IX., Lónyay-u. 18/b.

Interurban: József 20-44.

Telefon: József 22-58.

117b

Védőoltóanyagok

lépfene, sertésorbánc, sercegő üszök, gümökör stb. stb. ellen. **Rapid szérumok** lépfene, sertés orbánc, sercegő üszök, **sértéspestis**, sertésseptikaemia, vérhas, fertőző tüdőlob, baromfikolera, mirigykor stb. ellen. Szérumos kombinált oltóanyagok fertőzött állatállományok és gyógyító oltóanyagok beteg állatok kezelésére. Kívánatra speciális tájoltóanyagok készíttetnek.

A Somogy megyei Kisgazdák Egyesülete védnöksége **Kisbirtokosok Biztosító Intézete** alatt működő

r.-t. vállal **tűz, jég és életbiztosításokat**, egyezményen kívüli díjakkal, legelőnyösebb feltételek mellett. — Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt a kaposvári 55 vezérügynökség, vagy Somogy megye minden községében működő megbízottak.

CSISZOLÓ,

köszörűs, poltrozó, galvanó, olvasztó és forrasztó összes anyagokat és teljes berendezéseket, valamint filcet és finom szerszámokat minden iparág részére legjobb minőségben szállít

LEGRÉGIBB SZAKÜZLET:

MECHLOVITS FERENC ÉS TÁRSA UTÓDA

107

FENYVESI ALADÁR

MŰSZAKI ÜZLETE. BUDAPEST, VIII. BAROSS-UTCA 47. TELEFON: JÓZSEF 25-65. SÜRG.-CIM: „POLIRFILZ”.

Gazdasági és hintós lószerszámok,

lótartási cikkek minden kivételben, legjutányosabb árban kaphatók

Csanády Ferenc szíjgyártó és nyergesnél Budapest, VII. Péterffy Sándor-u. 32.

185

(A Garai-téri piac mellett.)

Butorok leszállított árakon.

Keményfa hálószoba . . . 16000 K.

Fényes hálószoba . . . 24000 „

Teljes ebédlők 14000 „

Finomabb tölgy 24000 „

Seslon 3500 „

Amerikai íróasztal 9000 „

Nagy választék egyes butorokban.

Fehér M. butornagykereskedő

Fő-utca 28. szám.

97

A Magyarországi Kisgazdák Beszerző és Értékesítő Szövetkezete kaposvári kirendeltsége közli, hogy

Kossuth-tér 4. szám alatti raktáraiban **részgálic, só, petróleum, lóhermag, répamag,** valamint más szükségleti cikkek a kisgazdák rendelkezésére állanak.

Motorbenzin szállítására előjegyzéseket elfogadunk. További felvilágosítással készséggel szolgál a kirendeltség. (Fő-utca 39. szám.)

56

Ajánlunk

valódi békebeli minőségű

Eternit palát

azonkívül az összes építkezéshez szükséges anyagokat olcsó napi áron.

özv. Anti Mórné és Fia

188

Felsőmocsolád.

Prima vetőmag, köles és muhar

kapható a

Dunántuli Agrárbank R.-T.

Tárházaiban.

194

Extra prima Majunka**RAFFIA,**

kávé, tea, rizsa, gyufa, petroleum, gépolaj, kocsi-kenőcs, mosószippan, fűszerárú, lugkő, cigarettá hűvelly stb. nagyban a legelőnyösebben kapható:

Somogy megyei Takarékpénztár Áruosztályánál, **KAPOSVÁR.**

96a

Wirth Mária

orvosi műszertára, fogorvosi berendezések és anyagok gyári lerakata, nemes fém beváltó és feldolgozó cég.

Kaposvár, Somsich Pál-utca 1. sz.

Raktáron tart. alabástrom gipszet, anyagokat, mindennemű csiszoló kellékeket, egészségügyi cikkeket, műszereket és kötszer árút. Mindennemű fogászati fogyóanyagot. — Vállal műszerek javítását és nikkelezését.

Vesz legmagasabb napi áron tört aranyat, ezüstöt, platinát és hamis fogsorokat.

Fogászati lemezeket és forrasztókat forgalomba hoz minden karátban.

182a